



**Jacobi Alvarez de Paz Opera**

De Vita Spirituali, Eivsqve Perfectione - Libri quinque

**Álvarez de Paz, Jacobo**

**Lvgdvni, 1611**

Quanta sit magnitudo honoris religiosorum. Cap. xxx.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-77833)

1. Petr. 2.  
18.  
ibid. 13.

facit excellentia iacturam. Quare Petrus indifferenter monet regibus honorem tribuere. Regem (inquit) honorificate.] Et paulo superius: Subiecti estote omni humanae creaturae (in potestate constituta) propter Deum, sive regi, quasi praecellentis. sive ducibus, tamquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum; quia sic est voluntas Dei.] Religiosi igitur, qui regalem obtinent amplitudinem, magnam habent stabilitatem honoris, adeo ut quamvis omnia desint humana adiumenta, solus religiosus status eos honore, ac reuerentia dignos efficiat.

Est religiosus homo ignarus, & idiota, quem scientiarum cognitio non illustrat; nihil refert; sapientes huius mundi, si non despiciant, illam insipientem sapientiam honorabunt, qua insipientes sapientem facilius cognoscere, & ab eius periculis, ac peccatis effugere. In illoque videbunt, quod stultam fecit Deus sapientiam huius mundi, quia non sapit, quae Dei sunt, & sapientem fecit insipientiam iutorum, quae sciuit bonum virtutis amplecti, & mala sapientia mundi declinare. Et religiosus pauper & nescius, quem auri, & argenti copia non ornatus, nihil interest: Diuitiae huius saeculi illam mendicitatem admirabuntur, & ditionem suis diuitiis reputabunt; quia pauperculas est sua paupertate contentus, sua penuria diues, & tantum abest, quod eam horreat, aut timeat, quod potius de paupertate glorietur. Est denique religiosus homo abiecius, & vilis, ex obscuris patribus ortus, qui, aut labore manuum, aut ostiatim viatum mendicabant; nihil attinet; sua professione in regium splendoris ascendit, & ob id est honore dignissimus. O quies vidi Ecclesias Pontifices, & Reipublice Principes homini abieciissimo usurgere, & magna ei reuerentia honore tribuere, quia habitum religiosum gettabat, eiusque virtute oratione rebatur! Et quem saecularem, neque in infimum levum adiunxerent, religiosum tamquam superiorem suspicunt, ex eius ore pendet, eius confidit, iungeretur obtemperant, & preces, orationesque ab eo humiliter poscent. Quod Gregorius Beati Benedicti scribens vitam, illustrissimo exemplo confirmat. Narrans enim quomodo Rex Totila volerit prophetiae spiritum, qui in sancto viro fulgebat, aliquo experimento dignoscere, & eo spiritu per mirabilissimum signum comperto, optanter sanctissimum, & Deo plenum Abbatem propriis oculis contemplari; haec ait: Tunc per se idem Totila ad Dei hominem accessit, quem cum longe sedentem cerneret, non aulus accedere, se in terram dedit. Cui cum vir Dei bis, tunc diceret, surge; sed ipse ante eum de terra erigeret se non auderet; Benedictus Christi Iesu famulus, per semetipsum dignatus est accedere ad regem, prostratumque de terra leuauit, & de suis actibus increpat, atque in paucis sermonibus cuncta, quae illi erant euentura, pronunciavit.] Hoc quidem, quod Gregorius narrat, mirabile est, sed multo mirabilius, quod Pontifices summi Christi vicarij, & supremi Ecclesie capituli personam gerentes, Bernardum, Vincentium, Ferrariensem, & Catharinam Senensem, euocent, ut pro Ecclesia orationes fundant, & ei pacem afferant, tumultus sedent, & animos ambitionis dissidentes concilient.

Quid est hoc, quod his sanctissimis viris, & aliis similibus, non semel, sed saepe successit, nisi quod profecerunt in regnum eo ipso quod statum mutarunt, & Dei amicitia, & familiaritatem, quae fieri? Quid hoc, nisi quod inquit Iob: Ferrum de terra tollitur, & lapis solitus calore in esse vertitur.] Nam homo a terrena conuersatione liberatur, & virtutis robur

Ibid. 5.

A adeptus, & a vena saeculi educatus, & in esse sonum prædicationis edentem, spiritus calore conuersus, iam non, ut terra vilis, nec ut lapis contemnitur, sed ut plenus virtute, atque sapientia ab omnibus honoratur. Quid tandem hoc? nisi quod idem patriarcha post paucam subiungit: Terra, de qua oriebatur panis in loco suo, igni luberesa est, Locus sapphiri lapides eius & gleba illius aurum.] Eras in saeculo, o religiose, terra, si forte non sterilis, & infrugifera, sed ad summum, de qua oriebatur panis, quia, aut bonis temporalibus abundabat, aut nobilitate fulgebas, aut scieras, & literis splendebas. Haec tibi apud tuos aliquem honorem, nonnullam laudem afferebant, sed diuini amoris igne concepto, veluti fuisti subuersus, dum haec omnia, que mundus amat, & veneratur, tamquam vilissima stercore pessundisti, & abominaris es. Iam diuitias in paupertatem conuenisti; iam aut nobilitatem ingenitam, aut dignitatem industria, quæstia, pro vilissimis religionis obsequiis vendidisti. Ia copiosas bibliothecas, & juris peritia, vel alterius scientia usum pro simplici libello ad mouendum affectu edito, & pro fletu, & compunctione commutatis. Igni subuersus es. Letare tamen: quoniam veniet tempus, & prope est, quâdo locus sapphiri lapides tui, & gleba tua aurum. Quando scilicet mundanis ruderibus huius splendoris effossis, & iacto supra petram cordis tui humiliatis fundamine, sapphiri, id est, sapientia celestis, & auri hoc est, charitatis, & omnium virtutum structura conserget. Tunc non apud tuos tantum, sed apud vniuersos in honore, & admiratione eris, & quod obstatilius est, ipsum honorem, & admirationem contemnes. Tunc eris vilis, & fructuosus, non paucis hominibus, qui ex tuo splendore pendebant, sed vniuersa Ecclesia Dei, quam sanctitatis exemplo, orationis vigore, & verbo predicationis iuuabis. Vides, ergo, o anima, in statu tuo magnam stabilitatem honoris, neque enim rebus caducis inititur, neque a mundano splendore pendet, sed in ipso statu religionis fundatur, que non est rota volubilis: non est in ore vulgi positus, non in aura populari collocatus, sed est status firmissimus, fundamentum stabilissimum regiae dignitatis, quod magnum honorem, ratum fixumque sustineat.

## Quanta sit magnitudo honoris religiosorum.

## CAPUT XXX.

 H  
Vice regno spirituali tam sublimi, non quidem regno de hoc mundo, sed e' celesti curia demissio, iure profecto debetur, ut egressum sit, o anima religiosa, nomine tuum in getes, & ut tamquam regina, & sponsa valde decora Christi, ab vniuersis eius famulis (quo nomine omnes res creatas comprehendo) mirum in modum honoris. Ita est, omnes religiosum veneratur, omnes Deo consecratur honorant, si suo debito satisfaciat, quoniam multas in eo reperiunt causas honoris. Virtus honore digna est, sed religiosus habet statum virtutis, debet esse virtutis splendor, perfectio exemplar, imago sanctitatis. Si non talis sit, qualiter tam sanctus status exposcit: non quidem propter religiosum statum, sed propter inertiam, ac secordiam, qua tantam dignitatem fecerat, tam sanctam vitam commaculat, sempiternam meretur infamiam. Sed si (ut par est) virtutis sit, & sanctitatis sectator, impossibile est, non eum ab hominibus honorari. Hoc enim est, quod disertis verbis scriptus Joannes Calixtus. Qui in hac, quam arripuit, via nimium tardis passibus graditur, ac secundum interiorem

hominem

Cassia col.  
24.6.19.

*Matth. 5.  
1. Reg. 2.  
30.*

*Lue. 1.52*

*Iob. 2.2.  
2.9.*

*Iob. 5.11.  
2. Reg. 3.  
10.*

*Isaia. 57.  
15.  
Psal. 74.  
7.8.*

*Aug.*

*Luca 14.  
11.*

*Genes. 41.  
40.*

*Psal. 138.  
17.  
Aug. com-  
ment. m.  
euandem  
Psal.*

hominem conuersatur, æquum est ut ad eum, non dicam sanctorum, sed nec hominum quidem illus adueniat. Vos autem si vera, atque perfecta Domini delectio flagratis, & Deum, qui vtique charitas est, pleno spiritu feroce se tamini, ad quælibet loca inaccessibilia fugeritis, necesse est ea ab hominibus frequentari: quantoque vos proprie Deo amoris diutini ardor efficerit, tanto ad vos maior sanctorum fratum confluet multitudo. Non enim potest secundum sententiam Domini ciuitas abscondi supra monte posita.] Qui diligenter me (inquit Dominus) glorificabo, qui autem me contemnunt erunt ignobiles:] Quare sicut maximus cõtemptus, & maxima infamia, est illa qua quis à deo verissimo rerum estimatore, contemnitur, & pro nihil ducitur; ita eximia gloria, & maximus honor est, quo Deus iustos nobilitat, & sibi fideliter seruientes coram aliis conspicuus reddit, & honorabiles.

Dominus se diligenter glorificat, & ut alio loco dicitur, se ipsis deficientes extollit. Depositum enim potentes, de sede (cecinis) nostra sanctissima prophetissa) & exaltauit humiles.] Illi itaque, qui statum modestie, & humilitatis arripuerunt, & omnem factum, ac superbia repudiarunt, à Domino sine dubio sunt exaltandi. Ex quo aliquorum religiosorum superba ignorantia, & ignorantissima superbia diagnosticatur, qui honorem a se relictum, cum mundo valedixerunt: volunt quasi pœnitentes tam insignis facti, in religione iterum acupari, honorem sæculi inanem ambientes; eum autem sodilissimum, qui à Deo religiosis humilibus datur, nihil reputantes. Falleris religiosi, falleris, si putas honorem amicorum fauore, precibus, & ambitione distribui; non enim his, sed Dei iudicio dispensatur, & humilitate, ac modestia conquiritur. Qui enim humiliatus fuerit, erit in gloria.] Hunc Deus de honoris despectu, & fuga cogitantem, si ita, vel suæ salutis, vel profectui vtile est, etiam in uitio exaltabit. Ipse enim est, qui ponit humiles in sublime.] Qui locus, dignitatem, & super alios principatum designat: Vnde eleuatus est thronus David super Iudam, quando est eleuatus in regem, ipse est, qui viuificat spiritu humilium.] Cum eos erigit è puluere terra, & collocat in concilio magnatum. Non ab oriente, neque ab occidente, neque à desertis montibus] Id est, à praefiditi humanis honor, exaltatioque procedit, sed à Deo, qui iudex est. Hunc, id est, superbum humiliat (ut Augustinus exponit) & hunc, id est, modestum exaltat.] Nam alibi scriptum est. Omnis, qui se exaltat, humiliabitur, & qui se humiliat, exaltabitur. Si hoc ita est, in vita humili humilitatem seruemos, in statu modestia modestiæ teneamus, & nostro regio honore contenti, vanos sæculi honores fugientes, eximas vniuersis principibus gloriofiores.

Mundus sane, etiam si nolit, ingenti honore afficit, quos in magnam amicitiam, ac familiaritatem regū euectos, omnib⁹ vtilies, & proficiens experitur. Nō est enim parva excellentia, cui honor attribuendus est, si in regis familiaritatē alcendas, & tamquam sol splendidissimus, in alios beneficiorum radios profundas. Hoc exultat apud Ægyptios Joseph castissimum patriarcham, quod eum nouerunt in magnam Pharaonis amicitiam insinuatum, & communis penuria prouisorem effectū. Hoc exaltant iustos, & sanctos, Dei amicitiam acquisisse, & totum mundum exemplis, & bonis operibus adiuuasse, Quod regius propheta considerans, cecinit: Mihil autem nimis honorati sunt amici tui, Deus; nimis confortatus est principatus eorum.] Amici tui facti sunt (inquit Augustinus) & valde mihi honorati

A sunt. Valde confortati sunt principatus eorum, facti Apotholi facti duces Ecclesie, facti arietes, ducentes greges.] Religiosi autem in supremi regis Christi amicitiam penitus sunt immeriti, & magnas vniuersis populis utilitates afferunt: merito ergo ab omnibus honorantur, & nomen eoru in gentes egressum est. Sunt profecti in gradum arctæ familiaritatis asciti, id est quippe religiosi vocantur, quasi Deo notitia, & charitate religati. Quod his verbis insinuat Augustinus. Religet nos religio vni omnipotenti Deo, quia inter mentem nostram, qua illum intelligimus Patrem, & veritatem, id est lucem interiore, per quam illum intelligimus, nulla interposita creatura est.] De amore succensi omnibus creaturis se ipsos exuerunt, & ita exuti Deum semper cogitant, quantum fragilitas humana permittit. Deum amat, Deum, quoad eius fieri potest, imitantur, ipsiusque similitudinem induunt, ei diligentissima cura famulantur, & nihil est in religioso statu, quod in hunc præstantissimum scopum non tendat. Quid mirum, si tales homines Deus pro sua immensa bonitate in suam amicitiam admittat?

Ille, qui vniuersorum est Deus, Abrahā, Isaac, & Iacob; hominum fugientium, & peregrinantium Deus vocari dignatus est. Hoc (inquit) dices filiis Israël: Dominus Deus patrum vestrorū. Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Iacob, misit me ad vos:

C Quasi hos præcipue pro amicis habens, eorumque necessitudinem magni reputans. Quod haec ratione factum est, ut Dominus aperiret, quanti eorum amicitiam estimaret, qui fugientes mundum, & odientes ea, quae in mundo sunt, in Patriarchis peregrinibus, & patrium solū relinquentibus, fuerint præsignati: quorum si Deus speciali ratione vocatus est, non minus vocabitur religiosorum Deus; nam istorum status est sanctior, vita à sæculi curis remotior, conuersatio perfectior.

D Ex haec autem amicitia manat, ut religiosi Ecclesie sint valde proficiui, quam operibus illustrant, doctrina erudiunt, orationibus fulcunt. Hac amicitia fundata ad querendam domini gloriam incitantur, & haec ad bona opera in salutem proximorum impensa vehementer instigat. Ab hac gloria officium prædicationis, ab hac scholarum ministeria, & scientiarum doctrina; ab hac dilutio criminum per sacramentum pœnitentiae, & aliae occupationes fratribus utilissima sumunt exordium. Inde autem, & non ab ambitione, & inani gloria emanantes, non possunt non esse valde proficiue, dicente Domino, Qui manet in me & ego in eo, hic fert fructum multum.] Manent quippe isti in Christo, qui tamquam palmites viui per gratiam, & charitatem vniuersi sunt, & que suorum operum initium, & finem agnoscunt. Et manet Christus in illis, eos, ut fructum copiosum edant, roborans, atque fortificans. Ex hoc vero quod ista opera in Christo, & propter Christum facta, vilia sunt proximis, non solū laudatio Dei, sed etiam tam fidelium seruorum honor, splendorque subsequitur.

E Neque enim, quod de sancta Ecclesia scriptum est per Oream, religioni, & filii eius incepit accommodabitur. Germinabit quasi lilium, & erupet radix eius, ut Libani; ibi rami eius & erūt quasi olius gloria eius, & odor eius, ut Libani. Conuerterunt fedes in umbra eius, viuet tritico, & germinabūt quasi vinea, memoria eius quasi vinū Libani.] Ecce religiosorum gloriam, non vanę opinioni hominum infanorum, sed veræ virtuti & sanctitati subnixam. Primum germinat quasi lilium, quod omnium florum, & pulcherrimum, & fœcūdissimum est, quia fru-

*Aug. lib.  
de vera  
religione,  
ex. 55. ad  
finem.*

*Exod. 3.  
15.*

*Iohn. 15.5.*

*Ofee 14.  
6.*

etura puritatis, non trigesimum, nec sexagesimum, sed centenarium emitunt. Deinde erupit radix coru Libani, dum humilitatis, & abiectionis propriæ radices in ima demergunt, quo tāquā arbores proceræ in gloriam maiorem consurgant. Postquam autem in humilitate radicati, & fundati sunt, extenduntur à mari usq; ad mare vniuersos orbis tractus peragantes, ut tāquā Angeli veloces missi ad gentē conuulsam & dilaceratam,] ei Euāgeliū lumen annuntiant. Neq; est inutile ista profectio, quoniam instar oliae fructus misericordia ferunt, & instar thuris (quod Deo in sacrificiū offertur) Deū ipsū redolent, & odore virtutū nō minus, quam verbis, & doctrina aliis ad bonam frugem inuitat. Hoc non tā auribus percipimus, quam oculis ipsiū videmus. Conuertunt enim sedētes sub umbra eorū. Nam illi, qui sub religiosorum protectione sedēt, & ipsorū exēplis instruuntur, & doctrina educantur, à tenebris ad lumen transeunt, si infideles sint, & si fideles, à peccatorum fecibus ad virtutum decorum transferuntur. Non autē mirū est, quod ista religiosi faciat; viuit enim triticū.] non mandunt, sicut mundani, herbas, & arborum cortices, nec radix iuniperorum est cibū eorum: quia res inutiles respūnt, quae sustentare non possunt; sed reficiuntur pane cœlesti, meditatione legis Dei, & cōsideratione diuinorū, qua pax, & saginatū ad magnos labores aggrediendos roborantur. Hinc germinant quasi vinea, quia ex ea vera vite, quā dixit: Ego sū vītis, vos palmites,] succū trahentes, quid mirū si tāquā generosa vinea suauissimos fructus mensa Domini dignos emittant? Qui ita viuūt, ita in salutē fratrū incubūt, ita in Ecclesia fructificant, digni profectō sunt, vt si memoria eorū sicut vinū Libani. Si n. hoc vinū omniū erat generosissimū, & pr̄e egeris magno pretio, & estimatio ne habitu, similiter isti D̄eo, & vtilitati proximorū consecrati aliis, qui, aut sua querunt, aut Deū cum suis querunt, merito in aliorum animis pr̄apōnūt. Vtilitas ergo religiosorū eos honorabiles facit. Auget autē hanc amplitudinis causā, quod ex vtilitate, quā Ecclesia afferūt, tantum absēt ipsos honorem ambire, quod potius ipsum omnīmodū fugiūt, atq; contēnunt. Hoc difficult in ipso religionis tyrocinio, hoc laetē educantur, hac doctrina cœlesti imbūtur, vt velint nesciri, a mēt contēni, diligāt (nulla tamē data occasione contēptus, quae vitū, aut peccatū est) pro nihilo reputari. Hac lapientia, quā mūdus ignorat, animis eorū infixa, & alta mēte reposita, in dies adolescentia, & tanta notitia vtilitatis mūdūs perficitur, vt vere dicatur, & sint vniuersae mūdūs gloria contēptores: Gloriā autē (inquit Chrysostomus) aliter assequi nō licet, nisi gloriā fugiēdo. Nam donec quidē in eam sectamur, nos fugit, cūm autem eam fugimus, nos ipsa sequitur. Si vis esse gloriōsus, noli gloriā concupiscere; si vis esse sublimis, ne te sublimē facias. Et alioquin quidem honores non querentem, omnes honorāt: ambientē verbū, aspernantur. Si igitur isti gloriā humāna non querunt, honores seculi fugiūt, laudes ab imperito vulgo profectas aspernāt; illud Pauli opere pr̄stantes: Neq; enim aliquid fuius in sermone adulatiois, sicut scitis, neq; in occasione anaritie, Deus testis est; nec querētes ab hominibus gloriā, neq; à vobis, neque ab aliis.] Āequū est, vt honor ipse illos querat, ipsos ambiat, & amplectatur, tāquā homines, in quibus ipse honor amplitudinē, & honorē acquirit. Et quī est etiā, o anima religiosa, vt nomē tuū ingreſū sit in gētes propter speciē tuā: quia nihil speciosius, & nihil honore digni excogitari potest ea anima, quā cū multa quotidie pr̄estet, honore digni-

sima, omnem tamen gloriā, & honorem aduersatur, vt ei placeat, cui se probauit. ] Hęc, quā diximus, sūt eximia quādā beneficia Dei, quā in nos religiosos benignissimē contulit, neq; eorum pr̄stantiam, ac magnitudinem obliuioni tradi permittit. Ait enim quotidie nobis Deus, quod olim Moyses inculcauit Istā ēlitis: Memento diei huius, in qua egressi estis de Āgypto, & de domo seruitutis, quoniā in manu forti eduxit vos Dominus. ] Eduxit vtiue nos, & in terram hanc cœlestem introduxit, vt non quasi vilia mācipia, sed more hominū ingenuorū vitā agamus.

*Religiosos omnia pradicta bona suscepisse, vt  
Dominus sit Deus eorum, ipsi autem  
populus Dei.*

### CAPVT XXXI.

**S**Atis superēs in paucis verbis Beati Ezechielis lausimus, & non sine vtilitate per mysticos eius sensus expatiati sumus. Tēpus ergo est, vt receptu canamus, & quo tendat hęc tam prolixa bonorum nostrorum cōmemoratio, stylus noster prosequatur. Et inquiramus à nobis meti pīs, quā ob causam pius ac benignus Dominus nos à tantis calamitatibus, ac miseriis seculi exemit: Quare nos in domum suam, in amēnissimū paradise, in locū quietis, & pacis, scilicet in statu religiosum vocauit: Quare in tā amplissimā dignitatē exultit: Tantis beneficiis, & muniberis cumulauit: Et à fluctibus saui maris eductos, in portū, & arcem tanta securitatis & tranquillitatis euexit: An fecit hoc Dominus, vt otio & socordia torperemus, & tamquam nonnulli nobiles, qui aliorū labore se sustentant, in vanis occupationibus tēpus insumeremus? An fecit, vt vitam cōmodis plenam, & rebus ad vsum necessariis abūdē refertam haberemus? An fecit, ne curas, ac sollicitudines mundi sentiremus, quā in domos nobilium, & palatī regum, & imperatorum irruunt, & nemine, licet illūstrem, licet diuitem nō molestāt: Quis hoc credat? Deum nimis nihil aliud in tantis impensis spiritualibus nobiscū factis, in tanta beneficiorum copia nīstrū temporale commodum quāsiuissē? Quis credat, eū, qui humanū animū sui capaceē condidit, & in beatitudinis adepitionem destinavit, quosdam homines tatis beneficis munibūs; donasse vt vitam ignauam, & inertem ducent, & sine villa vtilitate in suū finē ordinata transfigerat? Quare ergo Dominus nos in aulicis sua regalis domus elegit, & tā ingenibus bonis affect: Inquiramus hoc, expēdāmus, per, scrutemur, res enim tanti momenti est, vt ex eius cognitione tota nostra salus, nō temporalis quidē, sed aeterna depēdet. Quod si id per nos ipsos examinare nequimus, interrogemus Dominum, suppliciter oremus eum, vt nobis arcana suā mentis apierat, vt dicat ipse, qui tāta fecit animā nostrā, dicat, inquā, quare fecerit, & quē sibi finē in tāta munerū, ac donorū mole pr̄fixe rit: Ego sum Dominus (inquit) qui eduxi vos de terra Āgypti, vt esē vobis in Deū, Sāti eritis quia ego sanctus sum. ] Hic scopus est (& Deus ipse testatur) propter quē nos à seculo eripuit, ad religionem admisi, & tam ingentibus est beneficiis prosequutus. A quānam Āgypto nos Dominus eduxit: Nisi à seculo, in quo dum vitam egimus, principi tenebrarum inferiebamus, cuius importabilis dominatio vinctos nos, oppressisque tenebat: Āgyptus enim (vt ait sanctus Cytillus) tenebrosa quedam regio interpretatur, & pro cōditione presentis seculi, atque statu, in quo magna profectio

*Levit. 11  
45.*

*Cyrill.*

premi

*Chrysost.  
39. ad  
populu.*

*1. Thessal.  
2. 5.*

E